

МОНГОЛ УЛС
НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА

Наадамчдын зам 1200, Арцатын ам,
23 дугаар хороо, Хан-Уул дүүрэг,
Улаанбаатар хот, 17100
Утас: (976-11) 32 39 77, 32 71 99
Цахим хуудас: www.ulaanbaatar.mn

2026.02.06 № 01/795
танай _____ -ны № _____ -т

Тогтоолын төсөл өргөн
мэдүүлэх тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.1 дэх хэсэг, Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2.1 дэх заалтыг үндэслэн “Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр нийслэлд хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалтад нэмэлт оруулах тухай” Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг өргөн мэдүүлж байна.

Тогтоолын төслийг зохих журмын дагуу Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдаанаар хэлэлцүүлж өгнө үү.

Холбогдох бичиг баримтыг хавсаргав.

Хавсралт 11 хуудастай.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГА
БӨГӨӨД УЛААНБААТАР ХОТЫН
ЗАХИРАГЧ

Х.НЯМБААТАР

1726110280

Төсөл

НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2026 оны ... дүгээр
сарын ... -ны өдөр

Дугаар

Улаанбаатар хот

Төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр
нийслэлд хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалтад
нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.18 дахь хэсэг, 48 дугаар зүйлийн 48.1, 48.2 дахь хэсэг, Монгол Улсын нийслэл Улаанбаатар хотын эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.1 дэх хэсэг, Төр, хувийн хэвшлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2025 оны 25/01 дүгээр тогтоолоор баталсан Төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр нийслэлд хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалтад оруулах нэмэлтийг хавсралт ёсоор баталсугай.

ДАРГА

А.БАЯР

ХЯНАЛТЫН ДАГАЛДАХ ХУУДАС
/Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
хурлын тогтоолын төсөл/

Олгосон:

2026 оны 02 дугаар сарын 03

Дугаар 257

Төслийн нэр: Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр нийслэлд хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалтад нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай

Боловсруулсан байгууллага, ажилтны албан тушаал, эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албан тушаал: **Хөгжлийн санхүүжилт, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн газрын дарга Д.Амгалан**

Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн бодлого, төлөвлөлт хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Э.Бямбасүрэн

№	Санал өгөх газар, хэлтэс	Сонирхлын зөрчилтэй эсэх	Санал*	Гарын үсэг	Он, сар, өдөр	
					Хүлээн авсан	Хүлээлгэж өгсөн
1	Нийслэлийн Засаг даргын эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалай	Чуул	—		11/4	11/4
2	Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга Т.Оюунчимэг	Чуул	—		8/4	8/4
3	Нийслэлийн бодлого, төлөвлөлтийн газрын дарга П.Хадбаатар	Чуул	ТХХТ-ын үйлдвэр, үйлчилгээний байр, хаягуудыг шилжүүлэх		11/4	11/4
4	Төрийн захиргааны удирдлагын газрын дарга Ү.Ганболд	Чуул	Хөдөлгөөн, агууламж, хийгүүрэх		11/3	11/3
5	Хууль тогтоомж, гэрээ эрх зүйн газрын дарга М.Үнэнбат	Чуул	Төслийн гэрээний үндэслэл, хийгүүрэх, ТХХТ-ын хурлын дагуу үндэслэл хийсэн дараа оруулах		11/3	11/3

Тайлбар: Сонирхлын зөрчилтэй эсэх гэсэн хэсэгт "Тийм" гэсэн тэмдэглэгээ хийсэн албан тушаалтан захирамжийн төсөлд санал өгөх үүргээ гүйцэтгэхээс татгалзана.

Хэрэв ашиг сонирхлын зөрчилтэйгөө мэдүүлээгүй, эсхүл Засаг даргыг шийдвэр гаргахад нь хуульд нийцсэн, бодит баримт нотолгоонд тулгуурласан, үндэслэл бүхий үнэн зөв мэдээлэл, мэргэшлийн зөвлөгөөгөөр хангаж ажиллаагүй бол Төрийн албаны тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

Хяналтын дагалдах хуудас нь захиргааны актын төслийн хамт хүчинтэй.

Санамж: Төсөл боловсруулагч нь "Захирамжлалын баримт бичиг гаргах ажиллагааны журам"-ын 4.11-д заасны дагуу саналыг эрх бүхий албан тушаалтнуудаас ажлын 10 хоногт багтаан авч дуусгана. Эрх бүхий албан тушаалтан бүр журмын 4.8-д заасан хугацааг баримтлан баримт бичгийн төсөлд санал өгнө.

**НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ЗӨВЛӨЛИЙН
ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ**

2026 оны 02 сарын 05 өдөр

Дугаар 02

Улаанбаатар хот

**ХӨГЖЛИЙН САНХҮҮЖИЛТ, ТӨР, ХУВИЙН
ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ГАЗАРТ**

Нийслэлийн Засаг даргын зөвлөлийн 2026 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдрийн 02 дугаар хуралдааны тэмдэглэлд:

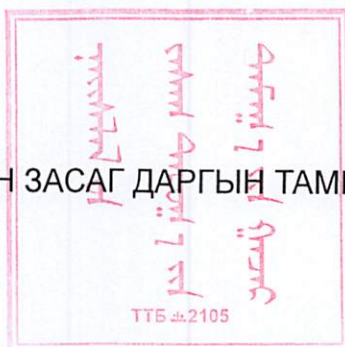
“14.ХЭЛЭЛЦСЭН нь: “Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр нийслэлд хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалтад нэмэлт оруулах тухай”

Нийслэлийн Засаг даргын эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалай танилцуулав.

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь:

“Хотын тээврийн системийг дэмжих шинэ чиглэл: УБ хотын агаарын хөдөлгөөн” төсөл болон “Дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх” тухай асуудлыг Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралдаанд өргөн мэдүүлж, хэлэлцүүлэхийг Нийслэлийн Засаг даргын эдийн засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч (Т.Даваадалай)-д үүрэг болгов.” гэжээ.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

1726270098

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛ

2026 оны ... сарын ... өдөр

Дугаар ...

Улаанбаатар хот

Нийслэлийн Засаг даргын зөвлөлийн 2026 оны дүгээр сарын ...-ны өдрийн ... дугаар хуралдааны тэмдэглэлд:

ХЭЛЭЛЦСЭН нь:

“Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр нийслэлд хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалтад нэмэлт оруулах тухай”

“Хотын тээврийн системийг дэмжих шинэ чиглэл: УБ хотын агаарын хөдөлгөөн” төсөл болон “Дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх” тухай Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төслийг Нийслэлийн засаг даргын Эдийн засаг, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалай танилцуулав.

ШИЙДВЭРЛЭСЭН нь:

1.“Хотын тээврийн системийг дэмжих шинэ чиглэл: УБ хотын агаарын хөдөлгөөн” төсөл болон “Дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх” тухай асуудлаар боловсруулсан тогтоолын төслийг Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлж, шийдвэрлүүлэхийг Нийслэлийн засаг даргын Эдийн засаг, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалайд үүрэг болгов гэжээ.

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР

Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
 оны дүгээр сарын.....өдрийн
 тогтоолын ... дүгээр хавсралт

**НИЙСЛЭЛ УЛААНБААТАР ХОТОД ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛЭЭР ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
 ТӨСЛИЙН ЖАГСААЛТ**

№	Төслийн нэр	Тайлбар /хүчин чадал, хэмжээ/	Хэрэгжих хугацаа	Гэрээний нөхцөл, санхүүжилт
42	“Хотын тээврийн системийг дэмжих шинэ чиглэл: УБ хотын агаарын хөдөлгөөн” төсөл	Тайлбар: Нийслэлийн нутаг дэвсгэрт ирээдүйн агаарын зорчих хөдөлгөөнд оролцох хөнгөн агаарын хөлгүүд (онгоц, нисдэг тэрэг, жирокоптер, eVTOL)-ийн буулт, хөөрөлтийн зурвас, талбай бүхий дэд бүтцийн нэгдсэн, уялдаа холбоотой сүлжээг бий болгон, түүнийг тасралтгүй хөгжих үндсийг бүрдүүлэх, хотын тээврийн нэгдсэн тогтолцоо, яаралтай тусламж, авран хамгаалах болон нийтийн аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанд ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлэх; Мөн КОП-17 арга хэмжээг зохион байгуулах хүрээнд НҮБ-ын шаардлагад туссаны дагуу холбогдох арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх шаардлага үүссэн.	2026-2028	
43	“Дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төсөл	Хүчин чадал, хэмжээ: Битүү барилгын хэмжээ: 15,000м², Газрын хэмжээ: 4 га, Тайлбар: Дэлхийн хамгийн хүйтэн нийслэлүүдийн нэгт зориулсан, архитектур-ландшафт-инженерчлэлийг нэгтгэсэн, жилийн дөрвөн улиралд ажиллах өвлийн ботаникийн цэцэрлэгт хүрээлэн	2026-2030	

ТАНИЛЦУУЛГА

Хотын агаарын зорчих хөдөлгөөний дэд бүтэц

1. Төслийн зорилго

Энэхүү төсөл нь Хотын агаарын хөдөлгөөн (Urban Air Mobility – UAM) болон бүс нутгийн агаарын холболтыг хотын тээвэр, эрүүл мэнд, авран хамгаалах, онцгой байдлын хариу арга хэмжээ, дэд бүтцийн системийн салшгүй хэсэг болгон зохион байгуулалттайгаар хөгжүүлэх зорилготой.

Төсөл нь:

- Монгол улсад нислэг үйлдэж буй далавчтай онгоц болон нисдэг тэргүүдийг мөн Монгол орны газарзүй, цаг агаарын нөхцөлд тохиромжтой удахгүй нислэгийн үйл ажиллагаанд ашиглагдахаар төлөвлөгдөж байгаа агаарын хөлгүүдийг ашиглахаар тооцсон.
- Монгол Улсын иргэний нисэхийн хүчин төгөлдөр хэрэгжиж буй эрхзүйн зохицуулалтын хүрээнд бүрэн нийцэж хэрэгжинэ.
- Нисэх зурвас, нисдэг тэрэгний талбайтай холбоотой газар ашиглалт, бүсчлэл, дэд бүтцийн зөвшөөрөл дээр хотын захиргааны хамтын ажиллагааг хүсэж байна..

Шинэ нислэгийн дүрэм, онцгой зөвшөөрөл, эсвэл хуулийн шаардлагаас чөлөөлөх санал огт байхгүй боловч одоо хэрэгжиж буй дүрмүүдийн практик хэрэглээг ойлгомжтой болгон тайлбарлах шаардлага буйг тэмдэглэж байна.

2. Хууль эрх зүй ба зохицуулалт

2.1 Олон улсын эрх зүйн орчин

- Монгол Улс нь Олон улсын иргэний нисэхийн байгууллага (ICAO)-ын гишүүн орон юм
- Чикагогийн конвенц болон Монгол Улсын Иргэний нисэхийн тухай хууль-ийн дагуу Монгол Улсын нэгдэн орсон, соёрхон баталсан олон улсын гэрээ нь үндэсний хууль тогтоомжтой зөрчилдсөн тохиолдолд олон улсын гэрээ нь давуу үйлчлэх эрх зүйн зохицуулалттай

2.2 Үндэсний нисэхийн эрхзүйн зохицуулалт

- Монгол Улсын Иргэний нисэхийн тухай хууль
- Иргэний нисэхийн ерөнхий газар (ИНЕГ)-аас хэрэгжүүлэх Иргэний Нисэхийн Дүрмүүд

2.3 Хамаарах иргэний нисэхийн дүрмүүд

- 21-р дүрэм (Part 21) – Нисэхийн бүтээгдэхүүн, эд ангийн гэрчилгээжүүлэлт
- 91-р дүрэм (Part 91) – Нислэгийн үйл ажиллагааны ерөнхий дүрэм
- 135-р дүрэм (Part 135) – Нисдэг тэрэг болон жижиг нисэх онгоцны арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа
- 139-р дүрэм (Part 139) – Аэродромын үйл ажиллагаа, гэрчилгээжүүлэлт
- 157-р дүрэм (Part 157) – Аэродром байгуулах, өөрчлөх, нээх болон хаах

3. Улаанбаатар хотын онцлогт нийцэх агаарын хөлгүүд

(Улаанбаатар хот – далайн түвшнээс ойролцоогоор 1,400 м)

Монгол Улс, ялангуяа Улаанбаатар хот нь “халуун ба өндөр” (hot and high) агаарын зайд тооцогддог бөгөөд энэ нь ялангуяа зуны улиралд агаарын хөлгийн гүйцэтгэл өндөр байхыг шаарддаг.

Агаарын зорчих хөдөлгөөнд ашиглах агаарын хөлгүүдийн гүйцэтгэлийн Улаанбаатар хотын өндөршил, агаарын нягтын нөхцөлд тохируулснаар:

Агаарын хөлгийн маяг	Зорчигчийн багтаамж	Хурд	Алслалт (түлш цэнэглэх хугацаа)
Airbus H125	5	~250 км/ц	3.5–4.0 цаг
Airbus H130	6–7	~240 км/ц	3.0–3.5 цаг
Airbus H145	8–9	~265 км/ц	3.5–4.0 цаг
Cessna 208 Grand Caravan	8–9	~280–300 км/ц	~3.5–4.0 цаг
Cessna FT337G Super Skymaster 4		~345 км/ц	5.0–5.5 цаг
Pilatus PC-12	8–9	~520 км/ц	6.0–7.0 цаг
Польш АН2.3 (UL520 Turbo)	2–3	~290 км/ц	3.5–4.0 цаг
Хэт хөнгөн онгоц/нисдэг тэрэг	1–2	90–200 км/ц	4.0–6.0 цаг
Жирокоптер (Autogyro)	1–2	100–200 км/ц	4.0–6.0 цаг

Улаанбаатар хот нь далайн түвшнээс ойролцоогоор 1,400 метрийн өндөрт байрладаг нь агаарын нягт бага, түүнээс үүдэн агаарын хөлгийг өргөх хүч буурч, хөдөлгүүрийн ашигт ажиллагаа багасах нөлөөтэй юм. Тиймээс агаарын хөлгийг сонголтыг хийхдээ уг онцлогт тохирсон ашиглалтын хүчин чадлын үр ашиг өндөр байх харьцааг харгалзан хийдэг.

4. Дуу чимээний нөхцөл ба хотод нийцтэй байдал

Airbus H130 нисдэг тэрэг нь Airbus компанийн патентлагдсан Fenestron технологитой бөгөөд уламжлалт нисдэг тэрэгтэй харьцуулахад дууны өнгө, мэдрэгдэх дуу чимээг мэдэгдэхүйц бууруулсан. Энэ төрлийн нисдэг тэрэг нь олон улсад зөвшөөрөгдсөн нисдэг тэрэгний дуу чимээний дээд түвшнээс ойролцоогоор 6 децибелээр бага үзүүлэлттэй байдаг.

Pilatus PC-12 зэрэг турбопроп онгоцууд нь хөөрөлт болон хот дээгүүр нисэх үедээ оршин суугчдад мэдрүүлэх дуу чимээний түвшин маш багад тооцогддог.

Хотын дуу чимээний харьцуулсан жишиг

Эх үүсвэр	Дуу чимээний түвшин
Суудлын автомашин	65–75 дБ
Автобус / хүнд даацын ачааны машин	80–90 дБ
Уламжлалт нэг хөдөлгүүрт нисдэг тэрэг	85–95 дБ
Airbus H130 (Fenestron)	70–85 дБ

5. Нисэх зурвас ба нисдэг тэрэгний талбай

- Хөөрч буух зурвас болон нисдэг тэрэгний талбайн зураг төсөл, параметруудийг ICAO Annex 14 тодорхойлдог
- Монгол Улс энэ стандартыг үндэсний зохицуулалтаар хэрэгжүүлдэг
- Гэрчилгээжсэн нисэх буудал, нисдэг тэрэгний талбайг Монгол Улсын Нисэхийн мэдээллийн эмхэтгэл (AIP)-д нийтэлдэг (<https://ais.mn/files/aip/eAIP/>)

Жижиг хувийн нисэх зурвас, нисдэг тэрэгний талбай нь холбогдох нисэхийн дүрэм болон хот байгуулалтын хүрээнд стандарт шаардлагад нийсэн эсэх дүгнэлт, аюулгүй байдлын үнэлгээ шаарддаг ба заавал AIP-д нийтлэгдэх шаардлагагүй байж болно.

6. Эрх зүйн зохицуулалтын хуваарилалт

Байгууллага	Хариуцлага
ИНЕГ (МСАА)	Агаарын хөлгийн бүртгэл, нислэгт тэнцэх чадвар, нисгэгчийн үнэмлэх, нислэгийн зөвшөөрөл
Хот / Орон нутгийн захиргаа	Газар ашиглалт, бүсчлэл, өмчийн эрх, нисэх зурвас ба нисдэг тэрэгний талбайн байршил
Агаарын навигацийн үйлчилгээ	Агаарын орон зайн удирдлага, Нислэгийн Хөдөлгөөний Удирдлага

ИНЕГ нь газар өмчлөл, газар ашиглалтын зөвшөөрөл олгох эрхгүй.

7. Хотод үзүүлэх стратегийн ач холбогдол

Хотын агаарын зорчих хөдөлгөөний дэд бүтцийн төсөл нь хотод дараах бодит, шууд үр өгөөжийг бий болгоно:

- Эрүүл мэнд, онцгой байдал, гамшгийн хариу арга хэмжээг хурдасгах – Минут хэмнэж амь нас аварна
- Бизнес, хөрөнгө оруулалт, бүс нутгийн холболтыг сайжруулах
- Зам тээврийн дэд бүтцийн ачааллыг бууруулах
- Хот, хот орчмын аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх
- Хотыг ирээдүйд бэлэн, тэсвэртэй тээврийн төв болгон хөгжүүлнэ
- Буянт-Ухаа нисэх буудалд хүрэхэд зарцуулагддаг 1–2 цагийн замын хугацааг хэмнэх
- Бүс нутаг руу нислэг үйлдэхэд зарцуулж буй 2+ цагийн аюулгүй байдлын шалгалт, хүлээлгийн цагийг хэмнэх
- Буянт-Ухаа нисэх буудлын олон улсын нөөц нисэх буудлын статусыг хэвээр хадгалах

ТАНИЛЦУУЛГА

“Улаанбаатар хотын дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх тухай тогтоолын төслийн талаар

Нэг. Төсөл боловсруулах үндэслэл, шаардлага

1.1. Хууль зүйн үндэслэл

Улаанбаатар хотын “Дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төслийг Монгол Улсын Их Хурлаас баталсан “Алсын хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын Засгийн газрын дунд хугацааны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Улаанбаатар хотын хөгжлийн бодлого, хот байгуулалт, ногоон хөгжлийн чиглэлийн баримт бичгүүд болон Нийслэлийн Засаг даргын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 1.2, 4.5.2 дахь заалтыг үндэслэн тус тус боловсруулсан.

Төсөл нь:

- Хотын иргэдийн эрүүл, аюулгүй амьдрах орчин бүрдүүлэх,
- Ногоон байгууламжийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх,
- Хотын тогтвортой, уур амьсгалд дасан зохицсон хөгжлийг дэмжих

Төрийн бодлогын зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн нийтийн дэд бүтцийн төсөл юм.

1.2. Төслийн нийгэм, хот байгуулалтын хэрэгцээ шаардлага

Улаанбаатар хотод 2025 оны байдлаар 1.6 сая орчим хүн амьдарч байгаа бөгөөд нэг хүнд ноогдох ногоон байгууламжийн хэмжээ 5–7 м² байгаа нь ДЭМБ-аас зөвлөмж болгож буй 9–12 м²-ээс доогуур байна. Хотын уур амьсгалын онцлогоос шалтгаалан жилийн ихэнх хугацаанд иргэдийн гадна орчинд амарч, идэвхтэй хөдөлгөөн хийх боломж хязгаарлагдмал байдаг.

Мөн Улаанбаатар хотын уур амьсгалын онцлог нь нийт жилийн ихэнх хугацаанд хүйтэн, өвлийн урт удаан улирал, агаарын бохирдол ихтэй нөхцлүүдтэй, өвлийн улиралд гадна орчинд идэвхтэй хөдөлгөөн хийх, цэвэр агаарт гарах боломж хязгаарлагдмал байдаг, хотын нягтрал их хэсэгт цэцэрлэгт хүрээлэн, парк, амралтын талбай хомс байгаа агаарын бохирдол, хэт их хотын дуу чимээ, стресс зэрэг хүчин зүйл нь хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөөтэй бөгөөд ногоон байгууламжийн нэмэгдэл байдал нь эрүүл мэндийн үзүүлэлтүүдийг сайжруулахад чухал нөлөөтэй байна.

Иймд дөрвөн улиралд ашиглагдах цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулах нь иргэдийн эрүүл мэнд, амьдралын чанарыг сайжруулах, хотын ногоон байгууламжийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх нийгэм, хот байгуулалтын бодит хэрэгцээ шаардлага болж байна.

Хоёр. Төслийн ерөнхий мэдээлэл

2.1. Төслийн зорилго

Улаанбаатар хотын иргэдэд жилийн дөрвөн улиралд байгалийн ногоон орчинд амарч, чөлөөт цагаа идэвхтэй, эрүүл байдлаар өнгөрүүлэх боломж бүрдүүлэх, хотын ногоон байгууламжийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, нийгмийн харилцаа, соёл, спортын үйл ажиллагааг дэмжих цогц орчныг бүрдүүлэхэд оршино.

2.2. Төслийн агуулга

Дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн нь дотоод орчинд амьд ургамал, ногоон экосистемд суурилсан, амралт, соёл, спорт, олон нийтийн арга хэмжээг нэг дор төвлөрүүлсэн цогц байгууламж байна.

Төсөл нь өвлийн улиралд хотын иргэдийн амрах, дасгал хөдөлгөөн хийх, олон нийтийн орчинд чөлөөт цагаа өнгөрүүлэх боломж хязгаарлагддаг асуудлыг шийдвэрлэхэд чиглэсэн болно.

2.3. Газар төлөвлөлтийн мэдээлэл

- Нийт газар: 40,000 м² (4.0 га)
- Барилгажилтын талбай: 15,000 м²
- Гадна тохижилт, ногоон бүс: ойролцоогоор 2,5000 м²
- Барилга байгууламжийн бүтэц:
 - 5–6 блок
 - Нэг блокын дундаж талбай ~2,500 м²

Газрын ашиглалт нь барилгажилт, дотоод ногоон орчин, гадна тохижилт, олон нийтийн нээлттэй бүсүүдийг уялдуулсан, хот төлөвлөлтийн зохистой харьцааг хангахаар төлөвлөгдсөн.

2.4 Төслийн ашиглалт, чиг үүрэг

- Иргэдийн амралт, чөлөөт цагийг өнгөрүүлэх орчин бүрдүүлэх
- Дотоод орчны ногоон байгууламж, экологийн орчин, ургамал судлал, тарих үйл ажиллагаа (экологийн боловсролыг дэмжих)
- Соёл, спорт, олон нийтийн арга хэмжээ зохион байгуулах орон зай
- Гэр бүл, хүүхэд, ахмад настан зэрэг бүх насны иргэдэд хүртээмжтэй орчин
- Эрүүл амьдрал, биеийн идэвхийг дэмжих хөдөлгөөн, фитнесийн орчин
- Уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох, тогтвортой хөгжлийг дэмжих ногоон орчны төсөл

Гурав. Тогтоолын төслийн бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

“Улаанбаатар хотын “Дөрвөн улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх тухай Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын тогтоолын төсөл нь 1 заалтай байна.

Тогтоолын 1 дэх заалтад: “Дөрвөн Улирлын цэцэрлэгт хүрээлэн” төслийг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх”-ээр шийдвэрлэх тогтоолын төслийг Нийслэлийн иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлаар хэлэлцүүлж, шийдвэрлүүлэхийг Нийслэлийн засаг даргын Эдийн Засгийн хөгжил, дэд бүтцийн асуудал хариуцсан нэгдүгээр орлогч Т.Даваадалайд үүрэг болгосон байна.

Дөрөв. Тогтоолын төсөл батлагдсаны дараа үүсч болох нийгэм, эдийн засгийн үр дагавар

Төсөл хэрэгжснээр Улаанбаатар хотын 20,000 м² талбайд мод, бут ургамал тарьж, жилд ойролцоогоор 10,3 тонн нүүрстөрөгчийг шингээх боломжтой болох ба энэ нь хотын агаарын чанарыг сайжруулж, PM2.5 бохирдлыг 15–18 хувиар бууруулахад хувь нэмэр оруулна. Мөн ногоон байгууламж нь орчны температурыг 1.5–3.0°C-аар багасгаж, байгаль орчны тогтвортой байдлыг дэмжинэ. Төсөл нь нийгмийн хөгжилд чухал хувь нэмэр оруулна. Иргэдийн эрүүл мэнд, сэтгэл зүйн тэнцвэрийг дэмжих,

өвлийн улиралд амрах, дасгал хөдөлгөөн хийх орчны хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, хүүхэд, залууст байгаль, ургамал судлалын боловсрол олгох сургалт, үйл ажиллагааг жилд 120-150 удаа зохион байгуулах боломжтой болно. Мөн иргэдийн нийгмийн харилцаа, олон нийтийн оролцоог дэмжих орчин бүрдэж, ногоон байгууламж нь стресс бууруулах зэрэг нөлөөтэй байх юм.

НИЙСЛЭЛИЙН БИЗНЕС ИННОВАЦЫН ГАЗАР

Төсөл хэрэгжүүлэгч:

**/NEC LLC/
“Нэйшнл Энержи Комплекс” ХХК
Гүйцэтгэх захирал: М.Нямбаяр**